Praktijkpreventie via nieuwe media: realistisch op gemeenschapsniveau?

Haio: BINST Carmen , U.G.
Promotor: DECAT Peter , U.G.
Praktijkopleider: STEPPE Jo , Van Lierde Philip

Context: Slechts een beperkt aantal studies gaan over het gebruik van nieuwe media in de huisartspraktijk als preventiestrategie op gemeenschapsniveau. Gezien de rol van het internet en sociale media steeds belangrijker wordt in onze samenleving, kan het nuttig zijn om na te denken hoe we hiermee kunnen omgaan in de dagelijkse praktijk. Wanneer we de CANMEDS rollen erop nakijken, kunnen huisartsen bovendien ook een rol opnemen als gezondheidsbevorderaar op gemeenschapsniveau.

Onderzoeksvraag: Het doel van deze studie was na te gaan wat de rol van nieuwe media binnen het preventiebeleid in de huisartspraktijk zou kunnen zijn. Een hypothese werd opgesteld om na te gaan of mensen uit de huisartspraktijk motiveren om deel te nemen aan een online forum over rookstop en beweging leidt tot een interactieve online discussie tussen deelnemers en huisarts welke kan bijdragen tot gezonder gedrag (rookstop en meer beweging). Het was ook de bedoeling om door middel van een realist evaluation na te gaan voor wie de online discussie zou kunnen werken, hoe en in welke omstandigheden.

Methode: 21 mensen werden door de onderzoeker samengebracht in twee online google discussiegroepen: de ene rond gezond bewegen, de andere rond rookstop. Onder begeleiding van een moderator werd een discussie opgestart. Nadien werden gegevens verzameld vanuit de online discussiegroepen en vanuit 4 semigestructureerde interviews, afgenomen bij deelnemers van het project. Nvivo 11 werd gebruikt voor de data-analyse.

Resultaten: Van alle deelnemers (n=21), namen enkel vrouwen (n=5) actief deel in de googlediscussiegroepen. De moderator diende de discussie wel voortdurend op gang te houden, gezien deze dreigde stil te vallen. De deelnemers die achteraf geïnterviewd werden vonden hun motivatie terug om te stoppen met roken of te starten met bewegen. De online discussies ontwikkelden traag, maar de geïnterviewden meldden wel dat ze niet enkel online over het onderwerp spraken, maar ook in hun dagelijkse leven. Ze vermeldden ook op zoek te zijn naar mentale steun. In de toekomst zou het interessant kunnen zijn de doelpopulatie te vernauwen en hetzelfde project te testen met een ander medium zoals bijvoorbeeld Facebook. Als een uitkomst van het project, zagen we dat onze patiënten nood hadden aan de juiste handvaten en websites om informatie te verzamelen omtrent hun gezondheid. Een lijst van 8 wetenschappelijk correcte websites werd dan ook verspreid in de googlediscussiegroepen, op de website van verschillende huisartspraktijken en op de website van de huisartsenkring vzw PANACEA. Dit laatste initiatief werd warm onthaald door de deelnemers en de patiënten van de praktijk.

Conclusie: Het gebruik van nieuwe media kan nuttig zijn om in de huisartspraktijk aan gezondheidsbevordering te doen. Door middel van sociale media kunnen patiënten steun en begrip vinden, zeker zij die zich alleen voelen. Bovendien is het erg belangrijk dat patiënten goed geïnformeerd blijven over hun gezondheid en dat we hen begeleiden naar het vinden van correcte informatie op het internet.